

कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालयः

महाराष्ट्रराज्यसर्वकारद्वारा संस्थापितम् UGC द्वारा प्रमाणितम् u/s 2f and 12B NAAC द्वारा B++ श्रेण्या प्रत्यायितं च

प्रशासनभवनम्, मौदामार्गः, रामटेकम् - 441106, जिल्ला- नागपुरम्

विशिष्टाचार्यः (MPhil)

शैक्षणिकमण्डल्या अङ्गीकृतम् । संख्या. 01/2020, Dt. 15-02-2020; Item no.60.

(२०१९-२०तः)

प्रथमसत्रम्

पाठ्यक्रमाः	पाठ्यक्रमनाम	अङ्काः	CREDITS	अध्यापनसमयः	अत्यधिकाध्यापनावधिः	
पाठ्यक्रमः -01	शोधप्रविधिः (अनुसन्धानपद्धतिः)	सैद्धान्तिकम्	60	04	40	60 होराः
		प्रायोगिकम्+आन्तरिकम्	40			
पाठ्यक्रमः -02	सूचनासम्प्रेषणप्रद्यौगिकविषयाः	सैद्धान्तिकम्	60	04	40	60 होराः
		प्रायोगिकम्+आन्तरिकम्	40			
पाठ्यक्रमः- III & IV इत्येतद् P.G.T.D विद्यार्थिनां कृते						
पाठ्यक्रमः -03	हस्तप्रतिशास्त्रम् शिलालेखः च	सैद्धान्तिकम्	60	04	40	60 होराः
		प्रायोगिकम्+आन्तरिकम्	40			
पाठ्यक्रमः -04	अभिनवशोधपृवृत्तिः	सैद्धान्तिकम्	60	04	40	60 होराः
		प्रायोगिकम्+आन्तरिकम्	40			
स्वशास्त्रविषयाध्ययनम्						
पाठ्यक्रमः -03	क्रियात्मकसंस्कृताध्ययनम्**	सैद्धान्तिकम्	60	04	40	60 होराः
		प्रायोगिकम्+आन्तरिकम्	40			
पाठ्यक्रमः -04	अभिनवशोधपृवृत्तिः	सैद्धान्तिकम्	60	04	40	60 होराः
		प्रायोगिकम्+आन्तरिकम्	40			

**योगज्योतिष्यादिसंस्कृतेतरविद्यार्थिनां कृते इदं संयोजितपाठ्यक्रमः इति परिगण्यते This course will be treated as additional course for Non-Sanskrit P.G. Students such as students of Yoga, Jyotish etc.

प्रथमं सत्रम्

पाठ्यक्रमः-I

आहत्य अङ्काः:100

Total Credits: 04

अत्यधिकाध्यापनावधि:60

पाठ्यक्रमः-I	शोधप्रविधिः	पाठ्यकालः
घटकः - I	संशोधनसङ्कल्पना <ul style="list-style-type: none"> ▶ संशोधनपदनिर्वचनम् ● शस्त्रानुरोधन●आधुनिकसाहित्यानुरोधे ▶ संशोधनजिज्ञासा,संशोधनविचारःविचाराङ्गसंशोधीमांसा च ▶ शास्त्रियशोधसंकल्पना ●शास्त्रशब्दनिर्वचनम् ●शास्त्रवैविध्यम् ● शास्त्राध्ययनस्य उद्देश्यम्, शास्त्रेषु संशोधनम् ● शास्त्रेषु शोधरणनियमाः ●. शोधार्हशास्त्रघटकानां कानिचन उदाहरणानि 	08
घटकः - II	आधुनिक - अन्तशास्त्रीयसंशोधनम् (संस्कृतस्य परिप्लपनायाम्) <ul style="list-style-type: none"> ▶ आधुनिक संशोधनस्य परिकल्पना उद्देश्यं प्रस्तुता च । ▶ आधुनिक संशोधनस्य उद्देश्यं प्रस्तुता च । ▶ अन्तशास्त्रीयशोधस्य अपेक्षा उद्देश्यं च । ▶ पाश्चात्यशोध परिकल्पना उद्देश्यं प्रस्तुता च । ▶ एतावता सम्पन्नानां अन्तशास्त्रीय शोधस्य आधुनिक संशोधनस्य कानिचन उदाहरणानि । 	06
घटकः— III	संशोधनस्य वैविध्यम् , व्याप्तिः , परिमितिश्च <ul style="list-style-type: none"> ▶ संस्कृतसंशोधने वैविध्यम् , व्याप्तिः , परिमितिश्च ▶ आधुनिकसंस्कृतसंशोधने वैविध्यम् , व्याप्तिः , परिमितिश्च ▶ अन्तःशास्त्रीयसंशोधने वैविध्यम् , व्याप्तिः , परिमितिश्च 	06
घटकः— IV	शोधप्रविधिः शास्त्रीयशोधप्रविधिः शास्त्रप्रवृत्तिः ,शास्त्राणाम् उपस्थापनम् ,अनुबन्धचतुष्टयम् ,तंत्रयुक्तीनां सङ्गतिः भाष्यं श्लोकाश्च । ग्रन्थभेदाः प्रकाराश्च वेद-वेदाङ्गेषु ●नाट्यशास्त्रे ●साहित्यशास्त्रे●योगशास्त्रे●न्यायशास्त्रे●व्याकरणशास्त्रे●मीमांशायां●सांख्यवैशेषिकशास्त्रे●आयुर्वेदे●जैनबौद्धदर्शने● ज्योतिष्ये●वास्तुशास्त्रे <ul style="list-style-type: none"> ▶ आधुनिकसंशोधनपद्धतयः ▶ गुणात्मकसंशोधनपद्धतयः ▶ परिणात्मकसंशोधनपद्धतयः 	10
घटकः— V	संशोधनस्य सिद्धता प्रतुतिः शोधप्रबन्धलेखनम्	10

	<p>▶ साहित्यस्य विमर्शः</p> <ul style="list-style-type: none"> ● शास्त्रीयशोधार्थं दत्तांशसंग्रहः, संकृतसाहित्यस्याध्यानम् ● आधुनिकसंशोधनार्थं दत्तांशसंग्रहः, संकृतसाहित्यस्याध्यानम् ▶ ● अन्तः शास्त्रीय संशोधनार्थं दत्तांशसंग्रहः, संकृतसाहित्यस्याध्यानम् ▶ द्वितीय/ उपमूलम् ● राष्ट्रीय- अन्तराष्ट्रीय शोधपत्रिकाः <p>▶ संशोधनस्य प्रतुतिकरणम्</p> <ul style="list-style-type: none"> ● संशोधनस्य शोधप्रारूपस्य वा उद्देश्यम् ● शोधप्ररूपसंरचनार्थं मार्गदर्शनम् ● शोधसारांशः ● परिकल्पना तथा तस्य वैविध्यम् ● शोधप्रबन्धलेखनम् ● प्रबन्धविन्यासः ● प्रबन्धलेखनस्य क्रमः ● सन्दर्भसूचनम् ● पादटिप्पणी ● अन्त्यटिप्पणी ● संक्षिप्ताक्षरसूची ● ग्रन्थसूची ● अनुबन्धाः 	
	प्रायोगिकम् & आन्तरिकममौल्यमापनम्/वाक् परीक्षा	20
	<p>▶ उपर्युक्तानां ५ घटकानां साप्ताहिक प्रायोगिकम्</p> <ul style="list-style-type: none"> ● प्रथमे सप्ताहे सामान्यसंस्कृतविषयाणाम् एकत्रीकरणम् ● द्वितीये सप्ताहे अन्तरिकजटिलशास्त्रग्रन्थानां एकत्रीकरणम् ● तृतीये सप्ताहे शोधपत्राणां, पुस्तकानाञ्च संग्रहः ● चतुर्थे सप्ताहे सामान्यसंस्कृतविषयाणाम् पठनम् ● पञ्चमे सप्ताहे अन्तरिकजटिलशास्त्रग्रन्थानां पठनम् ● षष्ठे सप्ताहे शोधपत्राणां, पुस्तकानाञ्च पठनम् ● सप्तमे सप्ताहे सामान्यसंस्कृतविषयाणां लेखनम् ● अष्टमे सप्ताहे अन्तरिकजटिलशास्त्रग्रन्थानां लेखनम् ● नवमे सप्ताहे शोधपत्राणां, पुस्तकानाञ्च लेखनम् <p>दशमात् द्वादश सप्ताहं यावत् शोधसारांशस्य PPT सह निर्माणस्य विषये सम्भाषणम् (SWAYAM उपक्रमे प्रवेशार्थं शोधप्रवेधेः अवगमनार्थञ्च छात्राणां मार्गदर्शनम्)</p>	(३० अङ्काः) (Coordinator will arrange प्रायोगिकम् & allothese अङ्काः)
	<p>▶ आन्तरिकमूल्याङ्कनम् तथा वाक्परीक्षा, ग्रन्थालयकार्यम्</p> <ul style="list-style-type: none"> ● त्रयोदशः- अन्तिमे सप्ताहे 	(for 10 अङ्काः)

पाठ्यक्रम:-II	सूचनासम्प्रेषणप्रद्यौगिकविषयाः	आध्यापनावधि:
घटक:- I	Theory of Manuscriptology & Inscriptions: ● a) Manuscriptology and its Significance. b) Writing Materials. c) Scribe and writing conventions. d) Introduction on Sanskrit Inscriptions	08
घटक:-II	● Evolution of language and scripts ● Evolution of language- ● Sanskrit●Prakrit●Pali Evolution of Scripts- ●Brahmi●Nagari, ●Sharada, ●Modi. Manuscript characteristics.	08
घटक:- III	Presentation through ICT ● Tables,●Graphics,●ThesisCoverpagedesigning ● ThesisLayout,●Margin,●ColorEffect ● Thesis Preparation using Microsoft Word &LaTeX	08
घटक:- IV	Scripts for Data Entries: ▶ RomanScript●UsesofDiacriticalMarkingwhiletypeRamanScript●EnglishThesisTypingwith DiacriticalMarking ▶ DevanĀgarĀScript●StandardProgrammesforDevanĀgarĀ(e.g.ŚĪlipi,BarĀha)●DevanĀgarĀTypingwith Unicode Fonts.	08
घटक:- V	PPTPresentation:●Types●Design●RoleofPPT●PresentationwithPPTinवाक् परीक्षाVoce,Seminar&Conferences	08
	प्रायोगिकम्&आन्तरिकम्मौल्यमापनम्/वाक् परीक्षा	20
	▶सप्ताहे1y प्रायोगिकम् Work in University & other Main Librarieson Above 5 ●1 st सप्ताहे- Library Visits & Understanding of Library System ●●2 nd सप्ताहे- Libra ry Membership ●●3 rd सप्ताहे- Finding & Listing of Research Books, Thesis&Journalsetc. ●●4 th सप्ताहे -Overlooking of Research Books, Thesis& Journalsetc. ●●5 th सप्ताहे-Thoroughly Study of available Research Books,Thesis&Journalsetc. ●●6 th सप्ताहे-Listing of Research Books, Thesis &Journals etc. belong ing to Specialization. ▶सप्ताहे1y प्रायोगिकम् Work in University Computer Lab. ▶7 th सप्ताहे-Computer Lab.Visits &Understanding of Lab.System	(For 30 अङ्काः) (Coordinator will arrangeप्रायोगिकम्& allothese अङ्काः)

	<p>▶ ●8thसप्ताहे-Finding&Listing of AvailableE Research Tools</p> <p>▶ ●9thसप्ताहे- Finding Out Thesis, & Research Journals & Research Books belonging to Specialization.</p> <p>▶ ●10thसप्ताहे-Thorough Study&Listing of available Thesis,&Research Journals&Research Books belonging to Specialization.</p> <p>▶ Presentation●11thto12thसप्ताहे-One Model Synopsis Presentation with PPT.</p>	
	<p>▶ आन्तरिकम् ▶ वाक् परीक्षा ▶ ग्रन्थालयकार्यः</p> <p>●13thto (which ever)Last सप्ताहे</p>	(for 10 अङ्काः)

पाठ्यक्रमः-III

पूर्णाङ्का100

TotalCredits:04

अत्यधिकाध्यापनावधि: 60

पाठ्यक्रमः-III	हस्तप्रतिशास्त्रम् शिलालेखः च	आध्यापनावधि:
घटकः- I	<p>●I▶ सैद्धान्तिकम्- हस्तप्रतिशास्त्रम् शिलालेखः च</p> <p>a) Manuscriptology and its Significance.</p> <p>b) लेखनसामाग्रीः</p> <p>c) Scribe and writing conventions.</p> <p>d) Introduction on Sanskrit Inscriptions</p>	08
घटकः-II	<p>▶ Evolution of language and scripts.</p> <p>● Evolution of language- ● Sanskrit●Prakrit●Pali</p> <p>● Evolution of Scripts- ●Brahmi●Nagari, ●Sharada, ●Modi.</p> <p>●Manuscript characteristics</p>	08
घटकः- III	<p>a) Collection, conservation and preservation</p> <p>b) Manuscript Library ,Manuscripts Centers in India and abroad</p>	08
घटकः- IV	<p>a) Editing and publishing.</p> <p>b) Year reckoning.</p>	08
घटकः- V	Making Collations & Critical Edition of Manuscripts	08
	प्रायोगिकम् & आन्तरिकम्मौल्यमापनम्/वाक् परीक्षा	20
	<p>▶ विश्वद्यालयः तथा च ग्रन्थपालमहोदयेन सह सप्ताहे प्रायोगिकं कार्यं घटक ०३ Above 5</p> <p>▶ ●1st& 2nd सप्ताहे- Manuscript Library Visits & Understanding of Library System,Library Membership</p> <p>● 3rd सप्ताहेFinding & Listing of Sanskrit/Prakrit/Pali Manuscripts. 4th सप्ताहे- Overlooking of Sanskrit/Prakrit/Pali Manuscripts. ● 5th सप्ताहे- Thoroughly Study of available Sanskrit/Prakrit/Pali Manuscripts. ● 6th सप्ताहे- Listing of</p>	(For 30 अङ्काः) (Coordinator will arrangeप्रायोगिकम्& allothese अङ्काः)

	<p>Sanskrit/Prakrit/Pali Manuscripts belonging to Specialization.</p> <p style="text-align: center;">● सप्ताहे प्रायोगिकम् विश्वविद्यालयस्यसङ्गणकविभागेकार्यम्</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 7th सप्ताहे- Computer Lab. Visits & Understanding of Manuscript e-Libraries &Enstitution Registration System ● 8th सप्ताहे- Finding & Listing of Available E Research Tools ● 9th सप्ताहे- Finding Out E-Manuscripts belonging to Specialization. ● 10th सप्ताहे- Thorough Study & Listing of available E-Manuscripts belonging to Specialization. <p>प्रायोगिकम्Presentation●11thto12thसप्ताहे-Preparation of two Critical Edition of (any two folios) individually</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> ● आन्तरिकम् Specific Manuscripts(Given below) & their Basic Introduction ▶ वाक् परीक्षा ● 13thto (which ever) Last सप्ताहे 	(for 10 अङ्काः)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bakshali Manuscripts (1881). 2. Bower Manuscripts 3. Gilgit Manuscripts. 4. Godfrey Manuscripts. 5. Horiuzi Manuscripts. 6. Birch-Bark Manuscripts. 7. The oldest extant Manuscript of the Adiparva 8. Paippalada Ms. 	

पाठ्यक्रमः-**VI**

पूर्णाङ्काः100

TotalCredits:04

अत्यधिकाध्यापनावधिः 60

पाठ्यक्रमः- VI	अभिनवशोधपृवृत्तिः	आध्यापनावधिः					
घटकः- I	History of the concerned subject	10					
घटकः-II	Major Theories of the concerned subject	15					
घटकः- III	Recent research trend	15					
	साहित्य, दर्शन, व्याकरण, वद, ज्योतिषं -(Felicitation volumes & Major Research Journals)						
	<table border="1"> <tr> <td>Dr. M.M. Mirashi</td> <td rowspan="4" style="vertical-align: top;"> सूचना - The Dean of the faculty & Department teaching staff may change these recent research trends time to time & set paper accordingly. </td> </tr> <tr> <td>Prof. P.G. Lalye</td> </tr> <tr> <td>Dr. K.R. Joshi -Shastra-tridalam</td> </tr> <tr> <td>Major Research Journals</td> </tr> </table>	Dr. M.M. Mirashi	सूचना - The Dean of the faculty & Department teaching staff may change these recent research trends time to time & set paper accordingly.	Prof. P.G. Lalye	Dr. K.R. Joshi -Shastra-tridalam	Major Research Journals	
Dr. M.M. Mirashi	सूचना - The Dean of the faculty & Department teaching staff may change these recent research trends time to time & set paper accordingly.						
Prof. P.G. Lalye							
Dr. K.R. Joshi -Shastra-tridalam							
Major Research Journals							

	ज्योतिष छात्राणां कृते-		
	Nibandhamanimala Nibandhadarsha (Selected 20 topics)	सूचना - The Dean of the faculty & Department teaching staff may change these recent research trends time to time & set paper accordingly.	
	योग-छात्राणांकृते-		
	Applied Yoga - Sports, Sports injuries and Yoga for prevention of possible injuries - Education, Necessity of Yoga in Education - Yoga Counseling - Yoga for Senior Citizens	सूचना - The Dean of the faculty & Department teaching staff may change these recent research trends time to time & set paper accordingly.	
	प्रायोगिकम्&आन्तरिकम्मौल्यमापनम्/वाक्परीक्षा		20
	विश्वद्यालयः तथा च ग्रन्थपालमहोदयेन सह सप्ताहे प्रायोगिकं कार्यं घटक ०३ 1st to 10th सप्ताहे ●Library Visits & Understanding of Library System ●Library Membership ● Finding & Listing of Research Books, Thesis & Journals etc. ●Finding & Listing of e-Research Books, e-Thesis &e-Journals etc. ●Thoroughly Study of available Research Books, Thesis & Journals etc. ●Listing of Research Books, Thesis & Journals etc. belonging to Specialization. . ► प्रायोगिकम्Presentation ●11thto12thसप्ताहे- Preparation &Presentation of Mostly finalized Research topic with PPT		(For 30 अङ्काः) (Coordinator will arrangeप्रायोगिकम्& allothese अङ्काः)
	● आन्तरिकम् Assignment (Specific Manuscripts(Given below) & their Basic Introduction) ► वाक् परीक्षा ► Library Works ●13thto (which ever)Lastसप्ताहे		(for 10 अङ्काः)

COURSE- III & IV FOR P.G.T.D SANSKRIT STUDENTS

पाठ्यक्रम:-III

पूर्णाङ्क100

TotalCredits:04

अत्यधिकाध्यापनावधि: 60

पाठ्यक्रम:-III	हस्तप्रतिशास्त्रम् शिलालेखः च	आध्यापनावधि:
घटक:-I	<p>► सैद्धान्तिकम् of हस्तप्रतिशास्त्रम् शिलालेखः च</p> <p>a) Manuscriptology and itsSignificance. b) WritingMaterials. c) Scribe and writingconventions. d) Introduction on SanskritInscriptions</p>	08
घटक: -II	<p>► Evolution of language andscripts.</p> <p>Evolution of language- • Sanskrit•Prakrit•PaliEvolution of Scripts- •Brahmi•Nagari, •Sharada, •Modi. Manuscript characteristics.</p>	08
घटक:- III	<p>a) Collection, conservation andpreservation b) ManuscriptLibrary,ManuscriptsCentersinIndiaandabroad</p>	08
घटक:- IV	<p>a) Editing andpublishing. b) Yearreckoning.</p>	08
घटक:— V	Making Collations & Critical Edition of Manuscripts	08
	प्रायोगिकम्&आन्तरिकम्मौल्यमापनम्/वाक् परीक्षा	20
	<p>विश्वद्यालयः तथा च ग्रन्थपालमहोदयेन सह सप्ताहे प्रायोगिकं कार्यं घटक ०५</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 1st&2ndसप्ताहे-Manuscript Library Visits &Understanding of Library System, Library Membership ● 3rdसप्ताहे- Finding&Listing of Sanskrit/Prakrit/Pali Manuscripts. 4thसप्ताहे-Over looking of Sanskrit/Prakrit/PaliManuscripts. 5thसप्ताहे- Thoroughly Study of available Sanskrit/Prakrit/Pali Manuscripts. ● 6thसप्ताहे- Listing of Sanskrit/Prakrit/PaliManuscriptsbelongingtoSpecialization. ● विश्वविद्यालयस्यसङ्गणकेन्द्रे सप्ताहे कार्यं. ● 7thसप्ताहे-ComputerLab.Visits&UnderstandingofManuscripte-Libraries&EnstitutionRegistrationSystem ● 8thसप्ताहे-Finding&ListingofAvailableEResearchTools ● 9thसप्ताहे-FindingOutE-Manuscriptsbelongingto Specialization. ● 10thसप्ताहे-ThoroughStudy&ListingofavailableE-ManuscriptsbelongingtoSpecialization. <p>► प्रायोगिकम्। Presentation●11thto12thसप्ताहे-Preparation of two Critical Editionof(anytwofolios) individually in Group.</p>	<p>(For 30 अङ्काः)</p> <p>(Coordinator will arrangeप्रायोगिकम्& allotthese अङ्काः)</p>
	आन्तरिकम् Assignment (SpecificManuscripts(Givenbelow)&theirBasicIntroduction)	(for 10 अङ्काः)

	वाक् परीक्षा ●13th to (which ever) Last सप्ताहे	
	1. Bakshali Manuscripts (1881). 2. Bower Manuscripts.	
	3. Gilgit Manuscripts. 4. Godfrey Manuscripts.	
	5. Horiuzi Manuscripts. 6. Birch-Bark Manuscripts.	
	7. The oldest extant Manuscript of the Adiparva.	
	8. Paippalada Ms.	

पाठ्यक्रम:-IV	अभिनवशोधपृवृत्ति:		आध्यापनावधि:
घटक:— I	History of the concerned subject		10
घटक:— II	Major Theories of the concerned subject		15
घटक:— III	Recent research trends		15
साहित्य, दर्शन, व्याकरण, वेद: (Felicitation volumes & Major Research Journals)			
1	Dr. M.M. Mirashi	सूचना - TheDeanofthefaculty&Departmentteachingstaffmay changetheserecentresearchtrendstimetotime&setpaper accordingly.	
2	Prof. P.G. Lalye		
3	Dr. K.R. Joshi -Shastra-tridalam		
4	Major Research Journals		
वेदाङ्गज्योतिष छात्राणाण् कृते			
1	Nibandhamanimala	सूचना - TheDeanofthefaculty&Departmentteachingstaffmay changetheserecentresearchtrendstimetotime&setpaper accordingly.	
2	Nibandhadarsha		
	(Selected 20 topics)		
योगशास्त्र छात्राणाण् कृते			
	Applied Yoga	सूचना - TheDeanofthefaculty&Departmentteachingstaffmay changetheserecentresearchtrendstimetotime&setpaper accordingly.	
	-Sports,SportsinjuriesandYogaforpreventionof possibleinjuries		
	- Education, Necessity of Yoga in Education		
	- Yoga Counseling		
	- Yoga for Senior Citizens		
	प्रायोगिकम्&आन्तरिकम्मौल्यमापनम्/वाक् परीक्षा		20
	<p>▶ विश्वद्यालय: तथा च ग्रन्थपालमहोदयेन सह सप्ताहे प्रायोगिकं कार्य- घटक ०३</p> <p>▶ 1stto10th सप्ताहे</p> <p>● LibraryVisits&UnderstandingofLibrarySystem●LibraryMembership●Finding&ListingofResearchBooks, Thesis&Journalsetc.●Finding&Listingofe-ResearchBooks,e-Thesis&e-Journalsetc.●ThoroughlyStudyof availableResearchBooks,Thesis&Journalsetc.●ListingofResearchBooks,Thesis&Journalsetc.belongingto Specialization.</p> <p>▶ प्रायोगिकम्ly Presentation-</p> <p>11thto 12thसप्ताहे-</p> <p>Preparation &Presentation of Mostly finalized Research topic with PPT.</p>		(For30 अङ्काः) (ConcernedHoDor teaching faculty will allot these अङ्काः)
	<p>▶ आन्तरिकम्प्रायोगिकम्&आन्तरिकम्मौल्यमापनम्/ वाक्परीक्षा / ग्रन्थालयकार्य</p> <p>● 13th सप्ताहे -समापनम्</p>		(for 10 अङ्काः)

पाठ्यक्रम:-IV	अभिनवशोधपृवृत्ति:	आध्यापनावधि:
घटक:— I	History of the concerned subject	10
घटक:— II	Major Theories of the concerned subject	15
घटक:— III	Recent research trends(For Sahitya, Darshana, Vyakarana, Veda, VedangJyotish, Yoga shastra) (सूचना - Contentofthisघटक:istobedecidedbytheconcernedFacultyDean,ResearchDirector&teaching facultybeforebeginningthesession.Andquestionpapertobesetaccordingly.)	15
1 2 3	सूचना - TheDeanofthefaculty&Departmentteaching staffmaychangetheserecentresearchtrendstimeto time.	
	प्रायोगिकम्&आन्तरिकम्मौल्यमापनम्/वाक् परीक्षा	20
	<p>▶ विश्वद्यालय: तथा च ग्रन्थपालमहोदयेन सह सप्ताहे प्रायोगिकं कार्यं घटक 03</p> <p>▶ 1stto10thसप्ताहे</p> <ul style="list-style-type: none"> ●Library Visits &Understanding of Library System ●●Library Membership ●●Finding&Listing of Research Books,Thesis&Journals etc. ●●Finding&Listingofe-Research Books,e-Thesis&e-Journals etc. ●●Thoroughly Studyofavailable Research Books,Thesis&Journalsetc. ●●ListingofResearchBooks,Thesis&Journals etc. belonging to Specialization. <p>▶ प्रायोगिकम्प्रास्तुति- 11thto 12thसप्ताहे- Preparation &Presentation of Mostly finalized Research topic with PPT.</p>	(For30 अङ्काः) (ConcernedHoDor teachingfacultywill allotthese अङ्काः)
	<p>▶ आन्तरिकम् ▶ वाक् परीक्षा ▶ ग्रन्थालयकार्यः</p> <p>● 13thto (which ever) Last सप्ताहे</p>	(for 10 अङ्काः)

पाठ्यक्रम: -III&IV for Interdisciplinary Research Students

पाठ्यक्रम:-III पूर्णाङ्का 100

TotalCredits:04

अत्यधिकाध्यापनावधि: 60

पाठ्यक्रम:-III	व्यवहारिकसंस्कृतम्	आध्यापनावधि:
घटक:— I	●लकार-व्यवहारः●कृदन्तप्रयोगः●सुबन्त-तद्धित-बोध●संख्या-प्रतिपत्ती●अव्यय-पद ●विशेषण भावः (Modifiers)	15
घटक:— II	●सन्धि-विच्छेद-विज्ञान●कारक-विभक्ति-स्वरूप-बोध●समास-विनियोग-विज्ञान	15
घटक:— III	●अन्वयभाष्य, ●लघ-उपन्यास-रचना-अभ्यासः	10
	प्रायोगिकम्&आन्तरिकम्मौल्यमापनम्/वाक् परीक्षा	20

	<p>▶ सप्ताहे प्रायोगिकम् Work in University & other Main Libraries on above 03 घटकःs</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Listening of in -●1st सप्ताहे-Sanskrit dialogs & News ▶ ●2nd सप्ताहे- General Sanskrit Texts ▶ ●3rd सप्ताहे- Heavy SÁstra-granthas form given above, Research Books, Thesis & Journals etc. ▶ Reading of in -●4th सप्ताहे- General Sanskrit Magazine ▶ ●5th सप्ताहे- Heavy SÁstra-granthas form given above ▶ ●6th सप्ताहे- Research Books, Thesis & Journals etc. ▶ Writing of in -●7th सप्ताहे- General Sanskrit Sentences ▶ ●8th सप्ताहे- Concepts Heavy SÁstra-granthas given above ▶ ●9th सप्ताहे- Research Articles, Papers etc. in own SÁstras Speaking of Sanskrit - ●during entire the course-work. <p>▶ प्रायोगिकम् ly Presentation– 11th to 12th सप्ताहे- Translate any Two Chapters/Stories/ SÁstríya-sÚtras/KÁrikÁs from Sanskrit to in your instruction language or from instruction language to Sanskrit.</p>	<p>(For 30 अङ्काः) (Concerned HoD or teaching faculty will allot these अङ्काः)</p>
	<p>▶ आन्तरिकम् प्रायोगिकम् & आन्तरिकम् मौल्यमापनम्/ वाक्परीक्षा / ग्रन्थालयकार्य ●13th to (which ever) Last सप्ताहे</p>	<p>(for 10 अङ्काः)</p>

पाठ्यक्रमः-IV पूर्णाङ्क 100

Total Credits: 04

अत्यधिकाध्यापनावधिः 60

पाठ्यक्रमः-IV	अभिनवशोधपृवृत्तिः	आध्यापनावधिः
घटकः— I	History of the concerned subject	10
घटकः— II	Major Theories of the concerned subject	15
घटकः— III	Recent research trends (For Sahitya, Darshana, Vyakarana, Veda, Vedang Jyotish, Yoga shastra) (सूचना - Content of this Unit is to be decided by the concerned Faculty Dean, Research Director & teaching faculty before beginning the session. And question paper to be set accordingly.)	15
	सूचना - The Dean of the faculty & Department teaching staff may change these recent research trends time to time.	
	प्रायोगिकम् & आन्तरिकम् मौल्यमापनम्/ वाक् परीक्षा	20

	<p>▶ सप्ताहे प्रायोगिकम् Work in University & other Main Libraries on above 03 घटकः</p> <p>▶ 1st to 10th सप्ताहे</p> <p>● Library Visits & Understanding of Library System ● Library Membership ● Finding & Listing of Research Books, Thesis & Journals etc. ● Finding & Listing of e-Research Books, e-Thesis & e-Journals etc. ● Thoroughly Study of available Research Books, Thesis & Journals etc. ● Listing of Research Books, Thesis & Journals etc. belonging to Specialization.</p> <p>▶ प्रायोगिकम् Presentation –</p> <p>11th to 12th सप्ताहे-</p> <p>Preparation & Presentation of Mostly finalized Research topic with PPT.</p>	<p>(For 30 अङ्काः)</p> <p>(Concerned HoD or teaching faculty will allot these अङ्काः)</p>
	<p>▶ आन्तरिकम् प्रायोगिकम् & आन्तरिकम् मूल्यापनम् / वाक्परीक्षा / ग्रन्थालयकार्य</p> <p>● 13th to (which ever) Last सप्ताहे</p>	<p>(for 10 अङ्काः)</p>

द्वितीयसत्रम्

साहित्यम्		
पाठ्यक्रमः-V पूर्णाङ्काः100	TotalCredits:04	अत्यधिकाध्यापनावधिः 60

पाठ्यक्रमः-V	स्वीकृतमुख्यविषयाध्ययनम्	आध्यापनावधिः
घटकः— I	मुद्राराक्षसम्	30
घटकः— II	नाट्यशास्त्रम् (6 & 7 अध्यायः)	30
आन्तरिकम् उपर्युक्त घटकानां कृते प्रायः ४० अङ्काः		
शोधप्रबन्धप्रस्तुतीकरणं तथा वाक् परीक्षा-		
शोधप्रबन्धप्रारूपम्-(getupcapitalization,पादटिप्पणी,ग्रन्थसूची,भाषा) सूचना - 1. परीक्षायां उत्तीर्णतर्थं प्रत्येकस्मिन् सत्रे न्यूनातिन्यूनं ५०% अङ्काः अपेक्षते। 2. प्रत्येकं शोधार्थी द्वितीयसत्रे शोधप्रबन्धस्य प्रतुतिं कुर्यात् । 1. शोधप्रबन्धस्य रचना दृष्टिः तस्य दैर्घ्यापेक्षया निष्कृष्ट ज्ञानेन पूर्णं भवेत् ।		शोधप्रबन्धसमर्पणम् 50 अङ्काः
वाक् परीक्षा		50 अङ्काः

व्याकरणम्

व्याकरणम्		
पाठ्यक्रमः-V पूर्णाङ्काः100	TotalCredits:04	अत्यधिकाध्यापनावधिः 60

पाठ्यक्रमः-V	स्वीकृतमुख्यविषयाध्ययनम्	आध्यापनावधिः
घटकः— I	वैयाकरणभूषणसारः (स्फोटनिर्णयः)	30
घटकः— II	परंलघुमञ्जुषा (कारकप्रकरणम्)	30
आन्तरिकम् आन्तरिकम् उपर्युक्त घटकानां कृते प्रायः ४० अङ्काः.		
शोधप्रबन्धप्रारूपम् वाक् परीक्षा		
शोधप्रबन्धप्रारूपम्-(getupcapitalization,पादटिप्पणी,ग्रन्थसूची,भाषा) सूचना - 3. परीक्षायां उत्तीर्णतर्थं प्रत्येकस्मिन् सत्रे न्यूनातिन्यूनं ५०% अङ्काः अपेक्षते। 4. प्रत्येकं शोधार्थी द्वितीयसत्रे शोधप्रबन्धस्य प्रतुतिं कुर्यात् । 1. शोधप्रबन्धस्य रचना दृष्टिः तस्य दैर्घ्यापेक्षया निष्कृष्ट ज्ञानेन पूर्णं भवेत् ।		शोधप्रबन्धसमर्पणम् 50 अङ्काः

शोधप्रबन्धसमर्पणम्	50 अङ्काः
वाक् परीक्षा	50 अङ्काः

वेदः

पाठ्यक्रमः-V पूर्णाङ्काः 100 TotalCredits:04 अत्यधिकाध्यापनावधिः 60

पाठ्यक्रमः-V	स्वीकृतमुख्यविषयाध्ययनम्	आध्यापनावधिः
घटकः— I	शौनिकीय बृहद्देवता	30
घटकः— II	यज्ञतत्त्वप्रकाशिका पूर्वाद्ध	30
आन्तरिकम् आन्तरिकम् उपर्युक्त घटकानां कृते प्रायः ४० अङ्काः.		
शोधप्रबन्धप्रस्तुतीकरणं तथा वाक् परीक्षा		
शोधप्रबन्धप्रारूपम्-(getupcapitalization,पादटिप्पणी,ग्रन्थसूची,भाषा) सूचना -		शोधप्रबन्धसमर्पणम्
5. परीक्षायां उत्तीर्णतर्थं प्रत्येकस्मिन् सत्रे न्यूनातिन्यूनं ५०% अङ्काः अपेक्षते।		50 अङ्काः
6. प्रत्येकं शोधार्थी द्वितीयसत्रे शोधप्रबन्धस्य प्रतुतिं कुर्यात् ।		
1. शोधप्रबन्धस्य रचना दृष्टिः तस्य दैर्घ्यापेक्षया निष्कृष्ट ज्ञानेन पूर्णं भवेत् ।		
शोधप्रबन्धसमर्पणम्		50 अङ्काः
वाक् परीक्षा		50 अङ्काः

दर्शन

पाठ्यक्रमः-V पूर्णाङ्काः 100 TotalCredits:04 अत्यधिकाध्यापनावधिः 60

पाठ्यक्रमः-V	स्वीकृतमुख्यविषयाध्ययनम्	आध्यापनावधिः
घटकः— I	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (शब्दकाण्डम्)	30
घटकः— II	भारतीयप्राचीनदार्शनिकानां योगदानम्	
एकः शोधविद्यार्थी प्रयेण द्वितीयघटकस्य विषयान् संज्ञणीयात् तथैव तत्सम्बद्धः शिक्षकः तत्परिशीलयेत्		
1. वाचस्पति मिश्रः 2. अभिनवगुप्तः 3. श्रीहर्षः 4. 5.Vidyaranya 6.Gadadhara 7.Raghunath Shiromani 8.Vijnyan Bhikshu 9.Narayanaguru 10.Madhusudan Saraswati		
आन्तरिकम् आन्तरिकम् उपर्युक्त घटकानां कृते प्रायः ४० अङ्काः.		
शोधप्रबन्धप्रस्तुतीकरणं तथा वाक् परीक्षा		

शोधप्रबन्धप्रारूपम्-(getupcapitalization,पादटिप्पणी,ग्रन्थसूची,भाषा) सूचना - 7. परीक्षायां उत्तीर्णतर्थं प्रत्येकस्मिन् सत्रे न्यूनातिन्यूनं ५०% अङ्काः अपेक्षते। 8. प्रत्येकं शोधार्थी द्वितीयसत्रे शोधप्रबन्धस्य प्रतुतिं कुर्यात् । शोधप्रबन्धस्य रचना दृष्टिः तस्य दैर्घ्यापेक्षया निष्कृष्ट ज्ञानेन पूर्णं भवेत् ।	शोधप्रबन्धसमर्पणम्	50 अङ्काः
शोधप्रबन्धसमर्पणम्		50 अङ्काः
वाक् परीक्षा		50 अङ्काः

योगशास्त्रम्

पाठ्यक्रमः-V पूर्णाङ्काः100

TotalCredits:04

अत्यधिकाध्यापनावधिः 60

पाठ्यक्रमः-V	स्वीकृतमुख्यविषयाध्ययनम्	आध्यापनावधिः
घटकः— I	पर्यायचिकित्साः आयुर्वेदः, आयुर्वेदनियमैसहयोगस्यसम्बन्धः	20
घटकः— II	● Naturopathy, Principles of Naturopathy and relation withYoga -Diet Therapy, Physiological effects of these therapies	20
घटकः— III	● Psychology, Principles of Psychology, Psychological disorders andYoga (Psychosis, Neurosis, Frustration, Depression, Dual Personality and other negative feelings)	20
आन्तरिकम् आन्तरिकम् उपर्युक्त घटकानां कृते प्रायः ४० अङ्काः.		
शोधप्रबन्धप्रस्तुतीकरणं तथा वाक् परीक्षा-		
शोधप्रबन्धप्रारूपम्-(getupcapitalization,पादटिप्पणी,ग्रन्थसूची,भाषा) सूचना - 9. परीक्षायां उत्तीर्णतर्थं प्रत्येकस्मिन् सत्रे न्यूनातिन्यूनं ५०% अङ्काः अपेक्षते। 10. प्रत्येकं शोधार्थी द्वितीयसत्रे शोधप्रबन्धस्य प्रतुतिं कुर्यात् । 1. शोधप्रबन्धस्य रचना दृष्टिः तस्य दैर्घ्यापेक्षया निष्कृष्ट ज्ञानेन पूर्णं भवेत् ।	शोधप्रबन्धसमर्पणम्	50 अङ्काः
वाक् परीक्षा		50 अङ्काः

वेदाङ्गज्योतिषम्

पाठ्यक्रम:-V पूर्णाङ्क 100

Total Credits: 04

अत्यधिकाध्यापनावधि: 60

पाठ्यक्रम:-V	स्वीकृतमुख्यविषयाध्ययनम्	आध्यापनावधि:
घटक:- I	अद्भुतसङ्ग्रहः (अन्तरिक्षाअश्रयभागः)	30
घटक:- II	सिद्धान्तशिरोमणि (वैनात्राध्यायः)	30
आन्तरिकम् आन्तरिकम् उपर्युक्त घटकानां कृते प्रायः ४० अङ्काः.		
शोधप्रबन्धप्रस्तुतीकरणं तथा वाक् परीक्षा		
शोधप्रबन्धप्रारूपम्-(getupcapitalization, पादटिप्पणी, ग्रन्थसूची, भाषा) सूचना -		शोधप्रबन्धसमर्पणम्
11. परीक्षायां उत्तीर्णतर्थं प्रत्येकस्मिन् सत्रे न्यूनातिन्यूनं ५०% अङ्काः अपेक्षते।		50 अङ्काः
12. प्रत्येकं शोधार्थी द्वितीयसत्रे शोधप्रबन्धस्य प्रतुतिं कुर्यात् ।		
13. शोधप्रबन्धस्य रचना दृष्टिः तस्य दैर्घ्यापेक्षया निष्कृष्ट ज्ञानेन पूर्ण भवेत् ।		
वाक् परीक्षा		50 अङ्काः

विशिष्टाचार्य प्रश्नपत्रप्रारूपम्

प्रथमसत्रम्

पाठ्यक्रम:-I शोधप्रवृद्धि (ResearchMethodology)

- Q.1 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ५ प्रश्नाः (दीर्घोत्तर प्रश्नाः) त्रयः समाधेयाः 30 अङ्काः
Q.2 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ८ लघुटिप्पण्यः 30
अङ्काः
(सूचना - दीर्घोत्तरप्रश्नाः अन्ययिक विषयानुगुणाः भवेयुः .)

पाठ्यक्रम:-II Data&InformationandCommunicationTechnology(ICT)

- Q.1 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ५ प्रश्नाः (दीर्घोत्तर प्रश्नाः) त्रयः समाधेयाः 30 अङ्काः
Q.2 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ८ लघुटिप्पण्यः 30
अङ्काः
(सूचना - दीर्घोत्तरप्रश्नाः अन्ययिक विषयानुगुणाः भवेयुः .)

(Paper III & IV for P.G.T.D Sanskrit Students)

पाठ्यक्रम:-III Manuscriptology&Inscriptions

- Q.1 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ५ प्रश्नाः (दीर्घोत्तर प्रश्नाः) त्रयः समाधेयाः 30 अङ्काः
Q.2 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ८ लघुटिप्पण्यः 30
अङ्काः
(सूचना - दीर्घोत्तरप्रश्नाः अन्ययिक विषयानुगुणाः भवेयुः .)

पाठ्यक्रम:-IV Recent ResearchTrends

- Q.1 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ५ प्रश्नाः (दीर्घोत्तर प्रश्नाः) त्रयः समाधेयाः 30 अङ्काः
Q.2 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ८ लघुटिप्पण्यः 30
अङ्काः
(सूचना - दीर्घोत्तरप्रश्नाः अन्ययिक विषयानुगुणाः भवेयुः .)

(Paper III&IV for Interdisciplinary Research Scholar)

पाठ्यक्रम:-III FunctionalSanskrit

- Q.1 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ५ प्रश्नाः (दीर्घोत्तर प्रश्नाः) त्रयः समाधेयाः 30 अङ्काः
Q.2 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ८ लघुटिप्पण्यः 30
अङ्काः
(सूचना - दीर्घोत्तरप्रश्नाः अन्ययिक विषयानुगुणाः भवेयुः .)

पाठ्यक्रम:-IV Recent ResearchTrends

Q.1 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ५ प्रश्नाः (दीर्घोत्तर प्रश्नाः) त्रयः समाधेयाः

30 अङ्काः

Q.2 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ८ लघुटिप्पण्यः

30

अङ्काः

(सूचना - दीर्घोत्तरप्रश्नाः अन्ययिक विषयानुगुणाः भवेयुः .)

पाठ्यक्रम:-V

Concerned SubjectStudy

Q.1 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ५ प्रश्नाः (दीर्घोत्तर प्रश्नाः) त्रयः समाधेयाः

30 अङ्काः

Q.2 प्रत्येकं घटकं योजयित्वा ८ लघुटिप्पण्यः

30

अङ्काः

(सूचना - दीर्घोत्तरप्रश्नाः अन्ययिक विषयानुगुणाः भवेयुः .)

Reference Books

पाठ्यक्रम:-01

- नाम – Research Database on Ayurveda, Siddha, other Traditional Medicine Related Sciences भाग: १. लेखक: – लवेकर् G. S. प्रकाशका: Delhi. Central Council For Research In Ayurveda &Siddha-2010.
- नाम – Research Database on Ayurveda, Siddha, other Traditional Medicine Related Sciences भाग: २. लेखक: – लवेकर् G. S. प्रकाशका: Delhi. Central Council For Research In Ayurveda &Siddha-2010.
- नाम – Research Database on Ayurveda, Siddha, other Traditional Medicine Related Sciences भाग: ३. लेखक: – लवेकर् G. S. प्रकाशका: Delhi. Central Council For Research In Ayurveda &Siddha-2010.
- नाम – Research Database on Ayurveda, Siddha, other Traditional Medicine Related Sciences भाग: ४. लेखक: – लवेकर् G. S. प्रकाशका: Delhi. Central Council For Research In Ayurveda &Siddha-2010.
- नाम - Research in Educational technology, लेखक: - वसिष्ठ: S. R. प्रकाशका:- Jaipur, Book Enclave 1997.
- नाम – शोधप्रविधि:, लेखक: – शर्मा वीरेन्द्र प्रकाश. प्रकाशका:- Jaipur. Panchashil Prakashan,2012.
- नाम – शोधप्रविधि:, लेखक: – शर्मा वीरेन्द्र प्रकाश. प्रकाशका:- Jaipur. Panchashil Prakashan,2011.
- नाम – शोधप्रविधि:, लेखक: – डॉ.दीप्ती P. भट्ट. प्रकाशका:- New Delhi. A. P. H.प्रकाशका: Corporation 2011.
- नाम – Research in Education , लेखक: -सोटीशिवेंद्र चंद्र. प्रकाशका:- New Delhi. Atlanticप्रकाशका: & Distributors 2004.
- नाम- शोधप्रविधि: Techniques and Trends , लेखक: – डॉ. Y. K. सिंह. प्रकाशका:- New Delhi, APHप्रकाशका:,2010.
- नाम- शोधप्रविधि:, लेखक: – नरुला संजय, प्रकाशका:- New Delhi,Murarilal and Sons 2007.
- नाम- Research in Education लेखक: - Best Johan W., प्रकाशका:- New Delhi,2002.
- नाम- संशोधन समस्या, लेखक:- डोलके सुरेश, प्रकाशका:- Nagpur 1990.
शोधप्रविधि:	P. सरवणवेल्	२००३
शोधप्रविधि:	R. जयप्रकाश रेड्डी	२००४
शोधप्रविधि:	Dr. J. A. खान्	२००७
शोधप्रविधि:	सुधीरशर्मा & गौतम बन्साल्	२००९
-

शोधप्रविधि:	R. पन्नीर सेल्वम्	२००९
शोधप्रविधि:	मुजिबुल् हसन् सिद्धिकी	२०१०
शोधप्रविधि:	Dr. विजय उपगडे & Dr. अरविन्द शन्धे	२००७
शोधप्रविधि:	Dr. C. राजेन्द्रकुमार	२०११
शोधप्रविधि:	Dr. N. K. शर्मा	२०१०
शोधप्रविधि:	N. K. साहू	२०१३
शोधप्रविधि:	Dr. T पद्मा & K. P. C.राव्	२०१४
शोधप्रविधि:	सुरेश चन्द्र, मोहित कुमार शर्मा	द्वितीय-मुद्रणम् , २०१६
शोधप्रविधि:	Dr. प्रफुल्ल K. खटुअ & Dr. प्रीति R. मझि	द्वितीय-मुद्रणम्, २०१६
शोधप्रविधि: –	V.V. खान्झोडे	२०११
शोधप्रविधि:	Dr. मानसदासगुप्ता	२००६

पाठ्यक्रम:-02 ICT

नाम – ICTS and Human Resource Management, लेखक: – झा प्रेमकुमार , प्रकाशका:- Delhi 2005.

पाठ्यक्रम:-03 Manuscriptology

- 1 ओझा,गोरी शंकर हिराचंद्र,प्राचीनभारतीय लिपीमाला मुंशिराम मनोहरलाल-1993
- 2 तिक्कु श्रीनाथ ,शारदालिपीदीपिका , नई दिल्ली -1983
- 3 पुण्यविजय मुनी ,भारतीय जैन श्रमण संस्कृती अने लेखनकला, अहमदाबाद-1936
- 4 भट्ट ल.न., भारतीयग्रंथसंपादनशास्त्रप्रवेशिनी , राष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम् , तिरुपती-2002
- 5 मुले , गुणाकार, भारतीय लिपीयो की कहानी , राजकमल प्रकाशन ,नई दिल्ली-2004
- 6 राही ,ईश्वरचंद्र , लेखनकला का इतिहास (2 खंड) , लखनऊ-1983
- 7 शर्मा, रामगोपाल, पांडुलिपी संपादन कला ,प्रभात प्रकाशन , दिल्ली-1979
- 8 सत्येंद्र, पांडुलिपी विज्ञान, राजस्थान हिंदी ग्रंथ अकादमी, जयपूर-1989
- 9 सरकार, दिनेशचंद्र, भारतीय पुरालिपी विद्या , दिल्ली -1996
- 10 Basu, Ratna All Aspects of Manuscriptology. The Asiatic Society Kolkata2005.
- 11 Bhatnagar H. L. N. An Introduction to indian textual, Criticisim and Modern Book Publishing

CIIL.Mysore.1988.

12 Basham A.L. Wonder that was India, London1954.

13 Buhler, G. Indian Paleography. मुंशिराम मनोहरलाल , New Delhi2004.

14 Martin, H. J. On the Origin of writing. London,1912.

15 मूर्थी शिवगणेश R. S. Introduction Manuscriptology, Sharada House.NewDelhi 1996.

16 पांडुरंगी K. T. Wealth of Sanskrit Manuscripts in India & abroad. Bangalor1963.

17 Preventive Conservation of Manuscripts, proceedings of a workshop held in September 2004. Govt. Museum, Chennai and NMM, New Delhi,2005

18 राघवन् V. Manuscripts, Catalogues & editions, Bangalore.1963

19 साह,अनुपम. Save palm left Manuscript Heritage. INTACH. Lucknow. 2001

20 शास्त्री शर्मा R. The Origin of Devanagri alphabet, Bharat prakashan Delhi,1973.

21 ठाकरे. P. जयन्त, Manuscriptology and text Criticism, Oriental Institute , Baroda 2002

Latest Books -

शोधप्रविधि एवं पांडुलिपि विज्ञान, अभिराजेंद्र मिश्र, अक्षयवट प्रकाशन, इलाहाबाद।

साहित्यानुसंधानावबोधपत्रविधिः, प्रो. रहसबिहारी द्विवेदी।

शैक्षिक अनुसंधान विधियां, अंजली सरीन और शशिकला सरीन

शैक्षिक अनुसंधान एवं सांख्यिकी, बिपीन अस्थाना

शैक्षिक एवं मनोवैज्ञानिक अनुसंधान के मूलाधार, गोविंद तिवारी.

शोधप्रविधि: बिपीन अस्थाना

शैक्षिक मूल्यांकन एवं क्रियात्मक अनुसंधान, बिपीन अस्थाना

शिक्षा में अनुसंधानविधियाँ, A.K. शर्मा

मनोविज्ञान और शिक्षा में अनुसंधान एवं सांख्यिकी, M.A. हन्फी

पत्रिका ए ए

1. कृतिरक्षण, राष्ट्रीय पांडुलिपि मिशन, नई दिल्ली (त्रैमासिक पत्रिका)

पाठ्यक्रम:-04

Research Recent Trends

■ संस्कृतसाहित्यम्

नाम- संस्कृतसाहित्यातील सुभाषितांचे चिकित्सक अध्ययन, लेखक:- गाडगे शारदा रमेश, प्रकाशका:- Nagpur श्री मंगेश प्रकाशन 2003.

नाम – संस्कृत साहित्यशास्त्राची तोंड ओळख लेखक:- देशपांडे सरोज. प्रकाशका:- Pune, पद्मगंधा प्रकाशन. 1st 2005.

नाम- संस्कृतसाहित्यातील लघुकथा, लेखक:- पुरीनन्द जयन्त. प्रकाशका:- Ramtek, कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालय:

नाम – संस्कृत साहित्यातील लघुकथा, लेखक:- पुरी नन्द जयन्त. प्रकाशका:- Ramtek, कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालय:

नाम – संस्कृत साहित्याचा सोपापतिक इतिहास, लेखक:- करम्बेळकरविनायकवामनः . प्रकाशका:- Nagpuru 1993.

नाम-अभिनवम् शास्त्रत्रिदलम्, लेखक:- जोशी केशव रामराव . प्रकाशका:- Nagpur. विश्वभारती प्रकाशन 2001.

नाम- संस्कृत साहित्यातील सुभाषितांचे चिकित्सक अध्ययन, लेखक:- गाडगे शारदा रमेश.प्रकाशका:- Nagpur Shri MangeshPrakashan 2003.नाम- संस्कृत साहित्यशास्त्राची तोंड ओळख ,लेखक:- देशपांडे सरोज.प्रकाशका:- Pune ,पद्मगंधा प्रकाशन 1st 2005.

नाम- शोधपत्रसार-सङ्ग्रह लेखक:- कविकुलगुरुकालिदाससंस्कृतविश्वविद्यालयः . ,प्रकाशका:- रामटेक, कविकुलगुरुकालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय 2010.

नाम- भासपरिक्रमा, लेखक:- भट्टाचार्यसुखमयाः.प्रकाशका:- New Delhi राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान 1st 2009.

■ संस्कृतकाव्यशास्त्रम्

नाम- संस्कृत काव्यशास्त्र का आलोचनात्मक इतिहास, लेखक:- द्विवेदिरेवाप्रसादाः,प्रकाशका:- Varanasi कालिदास संस्थान 2007.

नाम – संस्कृत काव्यशास्त्रस्य पुनर्विमर्षः, लेखक:- वरदपाण्डे D. V. प्रकाशका:- Nagpur.

नाम – संस्कृत काव्यशास्त्र की अर्वाचीन परंपरा. लेखक:- यादवराजमङ्गलाः. प्रकाशका:- Delhi प्रतिभा प्रकाशन. 2011.

नाम – संस्कृत काव्यशास्त्र में ध्वनिविरोधियों का योगदान., लेखक:- डॉ. विनय कुमार उपाध्याय.प्रकाशका:- Nagpur- 2017.

■ व्याकरणम्

नाम- संस्कृत व्याकरण और रचनाध्यान, लेखक:- कुलश्रेष्ठसरोजिनी ,प्रकाशका:- Jaipur.राष्ट्रीय संस्कृत साहित्य केंद्र2003.

नाम- संस्कृत व्याकरण की दार्शनिक मीमांसा, लेखक:-मङ्गला राम ,प्रकाशका:- Jodhpur, राजस्थानी ग्रंथकार 1st 1995.

नाम- संस्कृतव्याकरणशास्त्रेतिहासविमर्षा, लेखक:- गौर् शास्त्री अशोक चन्द्र,प्रकाशका:- Jaipur.राष्ट्रीय संस्कृत साहित्य केंद्र,2003.

■ दर्शनम्

नाम -दर्शनशास्त्रस्येतिहासः . लेखक:- गौडशशिबाला .प्रकाशका:-Varanasi.चौखांबा सुरभरती प्रकाशन. Edition 2004.

नाम -वैशेषिक दर्शन. लेखकः कुमठेकर उदय -.प्रकाशकाः Pune. प्रसाद प्रकाशन 2007.

नाम – भारतीय दर्शन बृहकोश भाग-3. लेखक-अवस्थिबचाचुअल्,प्रकाशकाः Delhi SharaPublishing House 2004.

नाम -Philosophy of Science Phenomenology and other Essays. लेखकः चट्टोपाध्याय D.P. प्रकाशकाः New Delhi. Indian Council of Philosophical Research 2003.

नाम Ancient Indian Tradition and Mythology Vol.46 Dr. G.P. लेखकः भट्ट G.P.प्रकाशकाः Mumbai ,Motilal

Banarasidas 1991.

नाम Ancient Indian Tradition and Mythology Vol.47. Dr. G.P. लेखक: भट्टG.P.प्रकाशका: Mumbai ,Motilal Banarasidas1991.

नाम Ancient Indian Tradition and Mythology Vol.48. Dr. G.P. लेखक: भट्टG.P.प्रकाशका: Mumbai ,Motilal Banarasidas1992.

नाम Ancient Indian Tradition and Mythology Vol.49. Dr. G.P. लेखक: भट्टG.P.प्रकाशका: Mumbai ,Motilal Banarasidas1992.

नाम Ancient Indian Tradition and Mythology Vol.50. Dr. G.P. लेखक: भट्टG.P.प्रकाशका: Mumbai ,Motilal Banarasidas1993.

नाम Ancient Indian Tradition and Mythology Vol.51. Dr. G.P. लेखक: भट्टG.P.प्रकाशका: Mumbai ,Motilal Banarasidas1993.

नाम Ancient Indian Tradition and Mythology Vol.52. Dr. G.P. लेखक: भट्टG.P.प्रकाशका: Mumbai ,Motilal Banarasidas1993.

नाम Ancient Indian Tradition and Mythology Vol.53. Dr. G.P. लेखक: भट्ट G.P.प्रकाशका: Mumbai ,Motilal Banarasidas1994.

नाम – तर्कसङ्ग्रहदीपिका ,पराञ्जपे शिवराम महादेव: लेखक:- पराञ्जपे शिवराम महादेव: Pune-1910. नाम – अर्थसङ्ग्रह. लेखक:- पराञ्जपे शिवराम महादेव: .
Mumbai 1st , 1927

नाम – Man’s Eternal Quest and Other Talks, लेखक:- परमहंस योगानन्दाः. प्रकाशका: Self Realization Fellowship.1976.

नाम – Man’s Eternal Quest and Other Talks , लेखक:- परमहंस योगानन्दाः. प्रकाशका: Self Realization Fellowship.1976.

नाम – On Rational Historiography , लेखक:- V. शेखावत्. प्रकाशका: New Delhi-2007. नाम- Science and Spirituality

लेखक: –गोस्वामि अमित् . प्रकाशका: New Delhi-3rd ,2006.

नाम – Outlines of Indian philosophy लेखक:- ऐयङ्गार् P.T. श्रिनिवासः . प्रकाशका: –Delhi भारतीय कला प्रकाशन 2nd 2008.

नाम-History of Sanskrit Philosophy & Indian Archaeosophy, लेखक: – G. U. तिते.प्रकाशका: –Delhi New भारतीय कला प्रकाशन 1st 2008.

नाम – Perspectived of Indian Thought , लेखक: – पण्डा N.C.प्रकाशका: –Delhi Bharatiya Kala Prakashan 1st 2007. नाम – न्यायविशिष्टाद्वैतयोः इश्वरमतविचारः ,

लेखक: – Dr. D. K. मिश्रा,प्रकाशका: – तिरुपती राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ

नाम- Sri Aurobindo A Conteporary Reader ,लेखक: मोहान्ति सच्चिदानन्दः, प्रकाशका:- London Newyork New Delhi , Second Reprint2010.

नाम – Life Beyond Death , लेखक: – अभेदानन्द स्वामी , प्रकाशका: – Calcutta. 5th ,1971.

नाम – आध्यात्मदर्शन. लेखक: – बेल्सारे K.V.प्रकाशका:- Pune-2 1st ,1962.

नाम – पर चेतन कि ऊर्ध्व यात्रा , लेखक: – खान महमद् इसैल् . प्रकाशका: – Gaziabad. 1st ,2006.

नाम – Fundamentals of Indian Philosophy, लेखक: – पुलिगन्द्ल रामकृष्णः . प्रकाशका: – Delhi. 2008.

नाम – शिक्षात्रय. लेखक: – टेम्बे श्रीवासुदेवानन्दसरस्वती(Tra) ,प्रकाशका:- Pune श्री नारायण काका ढेकणे महाराज 2011.

नाम –The Book of Prayer Swami DayanandSaraswatiAryabhivinaya, लेखक: राम तुलसी , प्रकाशका:- Ajmer.

नाम – शिक्षात्रय., लेखक: टेम्बे, व्वासुदेवानन्दसरस्वति .प्रकाशका:- Punre.2nd

नाम – Temples of India myths and Legends , लेखक:- भूतलिङ्गम् माथुरम्,1990 reprint. नाम- सिन्धूरणगिरि माहात्म्य .लेखक: –

अयाचित् S.M.प्रकाशका:- Nagpur, Amol Prakashan-1989.

नाम – Classical Indian Philosophy Reinterpreted, लेखक:- Lysenko Victoria,प्रकाशका: – New Delhi, 2007.

■ जौतिषम्

नाम- त्रिकूटरहस्यम्, लेखक:- त्रिपाठी ,मृत्युञ्जयः.प्रकाशका:- वाराणसी.

नाम- विद्यापीठ-पञ्चाङ्ग. लेखक: – झा ,भवनेन्द्र (ed).प्रकाशका:- New Delhi -2013-14.
नाम – SulabhJyotishShastra लेखक: – सोमन्, ज्यो कृष्ण जि विठल् ,प्रकाशका:- मुंबई केशव भिकाजी धावडे, 2012.

